

JAARVERSLAG 2017

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van VPTZ West-Brabant & Tholen. Het aantal hulpaanvragen is met 192, sterk toegenomen ten opzichte van 2016. Het daaruit daadwerkelijke aantal inzetten is met 131 iets lager dan 2016. Het aantal vrijwilligers is met 1 afgenomen. Het verloop in vrijwilligers was normaal (9 uitstroom en 7 instroom).

Het jaar kenmerkt zich door een toenemende samenwerking met zorginstellingen. Vrijwel met alle zorginstellingen in onze regio is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Veel vooruitgang is geboekt bij het bij elkaar brengen van de formele en informele zorg. Café Doodgewoon heeft 4 bijeenkomsten georganiseerd waarin de onderliggende doelstelling om die samenwerking te bevorderen goed lijkt te werken. Ook de pilot "Versterkte samenwerking formele en informele palliatieve zorg" is goed van de grond gekomen en levert over en weer begrip en respect op. Het zogenaamde PaTz-overleg groeit gestaag (overleg over palliatieve cliënten met huisartsen en wijkverpleegkundigen). Wij mochten als VPTZ WB&T aanwezig zijn en hebben een bijdrage geleverd aan een betere palliatieve zorg.

Ook deskundigheidsbevordering heeft veel aandacht gehad. De opleiding "Omgaan met mensen met moeilijk gedrag" van de VPTZ academie was goed bezocht. Onze sponsors hebben in 2017 weer een hele mooie bijdrage geleverd aan onze financiële positie. Helaas hebben wij de mededeling gekregen dat het doorkomstcomité van Roparun in Bergen op Zoom vanwege gebrek aan vrijwilligers zijn activiteiten heeft moeten staken. Wij bedanken hen voor de jarenlange ondersteuning die wij mochten ontvangen. Ook is duidelijk geworden dat de continuïteit van een andere grote jaarlijkse sponsor zeer onzeker is geworden. Wij zullen op zoek moeten naar nieuwe sponsors.

Kortom weer een jaar waarin veel is gedaan om onze mooie doelstelling te verwezenlijken. Het bestuur is bijzonder dankbaar voor de inzet van al onze vrijwilligers en met name voor de inzet van de vrijwillige coördinatoren. Samen hebben we vele mensen in hun moeilijke situatie kunnen ondersteunen.

Bram Klijsma, voorzitter

In dit jaarverslag:

Voorwoord	1
ANBI Status	1
Colofon	1
VPTZ steun in de laatste levensfase	2
Ketens en samenwerking	2
Kwaliteitsbeleid	2
Hulpaanvragen en vrijwilligers	3
Scholing / deskundigheidsbevordering	4
Blijken van waardering	4
Website en promotie	4
Bestuur, coördinatoren en adviseurs	4

ANBI status

VPTZ West-Brabant & Tholen (verder: VPTZ) heeft de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling), wat betekent dat VPTZ vrijgesteld is van belasting over ontvangen schenkingen en erfenissen. Voor donateurs is het prettig te weten dat giften onder bepaalde omstandigheden aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting.

Voeg leven toe aan de dagen
waar geen dagen meer toe te voegen zijn
aan het leven.

Manu Keirse

Colofon

VPTZ West-Brabant & Tholen

www.vptz-westbrabanttholen.nl,

Info@vptz-westbrabanttholen.nl

Telefoon: 06 51 49 80 69

IBAN NL 88 ABNA 0487696352

ten name van: VPTZ West-Brabant & Tholen

Postadres: Postbus 334 4600 AH Bergen op Zoom

Bezoekadres: Paracelsuslaan 24, 4624 VR Bergen op Zoom

VPTZ: steun in de laatste levensfase

Wat doen de vrijwilligers van VPTZ?

Onze missie is: aan een ieder in de laatste levensfase en diens naasten – daar waar nodig en gewenst – tijd, aandacht en ondersteuning bieden. Dit kan kort samengevat worden met “Er zijn, als sterven nabij komt”:

- voor de kleine alledaagse dingen zoals een praatje maken, een kopje thee of koffie zetten, voorlezen, een kussen op te schudden;
- door gewoon tijd en aandacht te hebben, door te luisteren, door aanwezig te zijn;
- om rust en ruimte te creëren om op passende wijze afscheid te nemen van het leven en van elkaar.

Hoe gaat dat thuis?

In de thuissituatie komt de vrijwilliger als gast bij de cliënt en familie binnen, en is op deskundige wijze ondersteunend en aanvullend (op de al bestaande zorg) aanwezig. Dit biedt de mantelzorger de gelegenheid tot rust te komen en even de tijd te hebben iets voor zichzelf te doen. Soms wordt een vrijwilliger ingezet om de lacunes in de mantelzorg te dichten. De momenten dat de vrijwilliger aanwezig is, hangen af van de behoefte van de cliënt. Tijdens de hulp mogen ook de partner en/of mantelzorgers rekenen op emotionele en sociale ondersteuning van onze vrijwilligers.

Hoe gaat dat in een zorginstelling?

In verpleeg- en verzorgingshuizen hebben mensen in hun laatste levensfase ook behoefte aan extra aandacht en ondersteuning. De ondersteuning van goed opgeleide en gespecialiseerde vrijwilligers van VPTZ zijn een mooie aanvulling op de andere zorgverleners. VPTZ wordt ingeschakeld wanneer de inwoners in de stervensfase zijn. De vrijwilligers waken nogal eens in intramurale zorginstellingen, ook bij palliatief/terminaal zieke mensen met een verstandelijke beperking en/of psychiatrische ziekte. De wens om in de eigen thuissituatie te kunnen sterven komt vaak voor onder mensen met een verstandelijke beperking en/of psychiatrische ziekte.

Ketens en versterkte samenwerking

De samenwerking tussen de formele en informele zorg wordt steeds belangrijker. We zien in dat er wederzijdse afhankelijkheid bestaat. Door de toegenomen levensverwachting en het feit dat men langer thuis blijft wonen, worden vrijwilligers steeds belangrijker om een goed niveau van zorg te behouden.

Een nieuwe pilot

De pilot ‘Versterkte samenwerking formele en informele palliatieve zorg’ is in 2017 van start gegaan. Vijf thuiszorgorganisaties uit de regio West-Brabant: Avoord, Careyn, Joost Zorgt, Surplus en Thebe hebben samen met 3 vrijwilligersorganisaties: VPTZ West-Brabant & Tholen, VPTZ StiB uit Breda en VPTZ Surplus in december in Etten-Leur de handen ineen geslagen. Optimale palliatieve zorg aanbieden is het doel. Bij de intake wordt voortaan voorlichting gegeven over de mogelijkheden van aanvullende zorg door geschoolde VPTZ-vrijwilligers én over de formele zorg door wijkverpleegkundigen en verzorgenden. Informele en formele zorgverleners hebben beiden hun eigen vaardigheden en hun unieke beschikbaarheid, maar samen vormen zij de optimale combinatie van ondersteuning aan de cliënten en hun mantelzorgers. Eind 2018 wordt de beschikbaarheid van een “best practice model” voor deze combinatie beoordeeld op verdere implementatie en borging.

Samenwerking

Sinds jaar en dag zijn samenwerkingsovereenkomsten met de grote zorginstellingen in onze regio: Stichting tanteLouise, Stichting Groenhuysen, Avoord Zorg en Wonen, Stichting Elisabeth, GGz Breburg, Amarant, Surplus, S & L zorg, SDW (Stichting Dag- en Woonvoorzieningen).

PaTz

VPTZ is regelmatig aanwezig bij de PaTz-teams uit de regio. PaTz staat voor “Palliatieve Thuiszorg” en de teams hebben tot doel de samenwerking tussen huisartsen, thuiszorg en wijkverpleegkundigen te bevorderen en hun deskundigheid te verhogen. Door vroegtijdig patiënten in de laatste levensfase in beeld te brengen en te anticiperen op hun zorgbehoefte neemt de kwaliteit in de palliatieve thuiszorg toe. VPTZ kan daar in de persoon van bestuurslid Ine van Ommen of regiocoördinator Ellen van der Weijde een belangrijke aanvullende positie innemen.

Kwaliteit

Het reguliere kwaliteitsdenken in de zorg sluit niet aan bij de relatie tussen vrijwilligers en cliënten, het “Er zijn”. Onderzoek richt zich thans op 3 processtappen: (1) houding en aandacht van de vrijwilliger (het voorwerk), (2) kwaliteit van de relatie (dat wat zich ontspint) en (3) de mate waarin een cliënt zich gehoord,

erkend en gesterkt voelt (de opbrengsten). Beoogd wordt instrumenten te ontwikkelen met toegevoegde waarde voor het versterken en evalueren van het werk van vrijwilligers in de palliatief terminale zorg.

Mede door evaluaties van inzetten van onze vrijwilligers komt tot uitdrukking wat zij voor de cliënt en diens naaste(n) betekenden.

De landelijke registratierapportage toont aard, omvang, organisatie en financiering van de vrijwillige palliatieve terminale zorg. De positie van VPTZ in het beeld over 2016 illustreert de maatschappelijke waarde van ons vrijwilligerswerk, is een verantwoording naar financiers en biedt ons aanknopingspunten voor organisatorische verbeteringen.

Het in 2017 tot stand gekomen Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland bevat standaarden voor de fysieke, psychische, sociale en spirituele dimensies van palliatieve zorg. Naast professionele zorgverleners zijn vrijwilligers expliciet als actoren in het Kwaliteitskader opgenomen. VPTZ volgt op hoofdlijnen het kwaliteitsbeleid van VPTZ-NL.

Hulpaanvragen en vrijwilligers in 2017

Tabel 1: Hulpaanvragen	2017	2016
Aantal hulpvragen:	192	178
Inzet van hulp:	131	141
– waarvan thuis bij cliënt	107	117
– waarvan inzet intramuraal	24	24
Hulpvragen zonder inzet	60	37
– waarvan cliënt overleden vóór inzet	10	14
Huisbezoeken	115	147
Cliënten thuis overleden	60	72
Aantal uren hulp:	4336	4575
– waarvan dagdelen (1 – 5 uur)	1481	1263
– waarvan nachten (6 – 8 uur)	40	45

Hoewel het aantal hulpvragen in 2017 is gestegen zijn iets minder cliënten daadwerkelijk met inzet van vrijwilligers voorzien. Een hulpvraag zonder inzet is vaak het gevolg van plotselinge opname in het hospice, verpleeg- of ziekenhuis; of de cliënt overlijdt na de intake met een coördinator, maar voordat de eerste vrijwilliger staat ingepland.

Tabel 2: Cliënten (leeftijd en geslacht)	2017	2016
0 tot 18 jaar	0 %	0 %
tussen 18 en 64 jaar	23 %	16 %
65 jaar en ouder	77 %	84 %
aantal vrouwen	50 %	51 %
aantal mannen	50 %	49 %

Tabel 3: Geografische verdeling inzet	2017	2016
– Bergen op Zoom, Woensdrecht, Steenbergen	40	48
– Roosendaal, Halderberge	56	42
– Etten-Leur, Zundert, Rucphen, Moerdijk	30	44
–Tholen	5	7

Tabel 4: Overzicht verwijzers	2017	2016
Cliënt of mantelzorgers	10	12
Thuiszorgorganisaties	96	93
Transmuraal palliatief verpleegkundigen	18	13
Intramurale settingen	30	24
Wijkverpleegkundigen	16	22
Huisartsen	9	2
Vrijwilligers en Steunpunten	5	9
Overige	8	3
Totaal	192	178

Verreweg de meeste verwijzingen komen vanuit de thuiszorgorganisaties. Opvallend is de toename van verwijzingen door huisartsen. De deelname van VPTZ in de eerder genoemde 'PaTz-teams' kan daar een oorzaak van zijn.

VPTZ-vrijwilligers waken intramuraal bij cliënten in de stervensfase, als er sprake is van onrust of angst en als er te weinig mantelzorgers zijn.

De samenwerking met de Transmuraal Palliatief Verpleegkundigen van het Netwerk Palliatieve Zorg Roosendaal, Bergen op Zoom en Tholen werpt zijn vruchten af. De lijnen zijn kort.

Vrijwilligers

De zorgtaken zijn in 2017 gedragen door gemiddeld 53 zorgvrijwilligers en 5 vrijwillige coördinatoren die de vrijwilligers begeleiden, zorgen voor de intakes, planning en goede afstemming tussen vrijwilliger en cliënt. De 7 bestuursleden van VPTZ, 2 ICT- en 2 PR-vrijwilligers en één vrijwillige coach zijn niet meegeteld in Tabel 5. Eén van onze zorgvrijwilligers, mevr. Caroline Hermans heeft een PR-taak op zich genomen, de andere PR-vrijwilligster is mevr. Adrie v.d. Sande.

Coach Aad Joosten begeleidt interne vergaderingen en de 'dag op de hei' van de coördinatoren.

Tabel 5: Vrijwilligers VPTZ	2017	2016
Vrijwilligersaantal	58	60
Instroom	7	8
Uitstroom	9	8
Vrouwelijke vrijwilligers	51	53
Mannelijke vrijwilligers	7	7
Gemiddelde leeftijd vrijwilligers	62	59
Jongste vrijwilliger	36	35
Oudste vrijwilliger	80	79
5-jarig jubileum	7	4
10-jarig jubileum	1	3
15-jarig jubileum	2	0
20-jarig jubileum	1	0

- Congregatie Zusters Franciscanessen in Roosendaal.
- Charitas H. Bernardus v. Clairvaux, Oud Gastel.
- Charitas Steenbergen.
- Reshare (Leger des Heils)
- Gemeente Bergen op Zoom en Roparun (teams).
- TWB Thuiszorg met Aandacht voor het gebruik van "de Binnentuin" en voor het kopieerwerk van ons jaarverslag
- Monuta Charity Fund
- Donaties van tientallen dankbare familieleden van cliënten.

Website en promotie

Naast een website, heeft VPTZ West-Brabant & Tholen een Twitter account (vptz_info) en is op Facebook te vinden (Noah Vptz en Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg West-Brabant & Tholen).

Folders kunt u downloaden via onze website (www.vptz-westbrabanttholen.nl), of telefonisch (06-51498069) opvragen.

Voor een presentatie of een lezing over het werk van VPTZ kunt u altijd contact met ons opnemen.

Bestuur, coördinatoren en adviseurs in 2017

Bestuur:

Bram Klijnsma	voorzitter
Marijke de Kraker-Sangster	vicevoorzitter
Lisette Schreurs	secretaris
Frank van den Broek	penningmeester
Hajé Snijder	lid
Jan Luijten	lid
Ine van Ommen	lid

Coördinatieteam:

Ellen van der Weijde	regiocoördinator
Louise Smit	kantoorcoördinator

Vrijwillige coördinatoren:

Koosje Boulogne	tot 1 mei 2017
Terry Verhaeren	
Joke Frankhuijzen	
Gemma Wagemakers	
Hermie Derks	

Karen Brand	vanaf 1 mei 2017
-------------	------------------

Adviseurs:

Jo Staps	geestelijk adviseur
Jeroen Theunissen	medisch adviseur

Scholing / deskundigheidsbevordering

Nieuwe vrijwilligers worden ingezet na een introductietraining. Verder is het zeer belangrijk dat ons vrijwilligersbestand kwalitatief op peil blijft. Deskundige VPTZ-vrijwilligers stellen het belang van de cliënt voorop en hebben geleerd 'af te stemmen'. Ook in 2017 zijn door scholing, deelname aan themabijeenkomsten en lezingen, kennis en vaardigheden verder ontwikkeld. We noemen:

- Introductiecurssussen voor aspirant-vrijwilligers.
- Landelijke VPTZ trainingen, gericht op vaardigheden als communicatie, reflectie, zingeving en omgaan met moeilijk gedrag.
- Studiemiddagen van o.a. het Netwerk Palliatieve Zorg
- Bijeenkomsten in het kader van Café Doodgewoon West-Brabant. De vier bijeenkomsten per jaar van Café Doodgewoon West-Brabant worden samen met het Netwerk Palliatieve Zorg georganiseerd. Voor de programmering zie www.doodgewoonwestbrabant.nl.

Blijken van waardering

De kracht van VPTZ ligt in de maatschappelijke betrokkenheid. Dat dit wordt gewaardeerd hebben we gemerkt door steun van bedrijven en charitatieve instellingen, zoals:

- Ziekenhuis Bravis, dat ons in Bergen op Zoom kantoor- en vergaderruimte ter beschikking stelt.
- Stichting Groenhuysen en Avoord Zorg en Wonen, die ons om niet gebruik laten maken van vergader-ruimten.
- tanteLouise voor de Til & Transfertraining om niet.
- Accountantskantoor Van der Vlugt.
- Solver Automatisering, Lucien Dekkers en Raymond Koek Photography, die de ICT en fotografie verzorgen.